

Delaktighetsperspektiv och funktionsnedsättningar

Författare: Ulrika Hallberg och Lillemor R-M Hallberg

Titel: Delaktighet för personer med funktionsnedsättningar

Förlag: Studentlitteratur, Lund (115 sidor), 2018.

De båda författarna Ulrika Hallberg och Lillemor R-M Hallberg koncentrerar sig på tre viktiga begrepp inom funktionshinderområdet; delaktighet, tillgänglighet och utanförskap. Boken består av totalt fyra kapitel. I inledningen beskrivs den utsatthet som många människor med funktionsnedsättningar tvingas leva med:

”Tyvärr fattas ofta beslut som rör barn i mycket sårbara och känsliga situationer av beslutsfattare och myndigheter utan att det berörda barnet, eller dess föräldrar, får vara delaktigt eller yttra sig i det beslut på ett betydande sätt kommer att beröra barnets fortsatta livssituation” (s.7).

I bokens inledande avsnitt får läsaren en inblick i de olika begreppen, internationell folkrätt, mänskliga rättigheter, hälsa, åldrande, anhörigskap, föräldraskap, stress och coping.

Ett första kapitel behandlar en introduktion till de olika begreppen, definitioner och beskrivningar. Detta är bra och inte alls någon självklarhet i en del sammanhang eftersom begrepp kan ha och ges olika innebörder samt förändras över tid. Därför är det bra att författarna lyfter upp definitionernas betydelser och vilka sammanhang de olika orden används i. Därefter består boken av tre kapitel som ägnas åt de utvalda begreppen. Respektive ka-

pitel inleds med en fallbeskrivning så att läsaren kan få en beskrivning och upplevelse av olika situationer som kan uppstå i samhället. Varje kapitel avslutas med en sammanfattning och en faktaruta (”Att tänka på”) med de viktigaste slutsatserna i avsnittet. Detta är också bra och pedagogiskt eftersom boken behandlar flera perspektiv och en hel del forskning. Varje avsnitt inbjuder också till eftertanke och diskussion. Detta är också bokens ambition vilket är utmärkt. Boken avslutas med en litteraturlista som omfattar litteratur och forskningsreferenser för den som vill läsa mer inom området. Där återfinns totalt 241 referenser. En majoritet utgörs av vetenskapliga artiklar skrivna på engelska. Författarna konstaterar i början av boken att det finns kunskapsbrist och kunskapsluckor i vårt välfärdssamhälle när det handlar om delaktighet, tillgänglighet och stöd för personer med olika funktionsnedsättningar men även deras anhöriga. I slutordet avslutar författarna återigen med hur utsatta personer med olika funktionsnedsättningar är i samhället. De skriver:

”Livssituationen för vuxna människor med funktionsnedsättningar är komplex. Lämpliga arbetsplatser, där man kan skraddarsy sina arbetsvillkor efter sina egna personliga förutsättningar, saknas i stor sett helt. Att leva i dagens samhälle

med någon form av funktionsnedsättning påverkar också ofta individens autonomi i negativ riktning, liksom även individens självbild och självkänsla. Sambället visar tyvärr ofta upp ett ointresse eller skoningslösa attityder till människor med funktionsnedsättningar” (s.99f).

Den här boken vänder sig till vårdarbetare som möter personer med olika funktionsnedsättningar inom sin profession. Den är skriven för att kunna användas som ett diskussionsunderlag och kunna användas som kursbok inom utbildningar inom såväl

socialt arbete som inom olika vårdutbildningar. Bokens stora förtjänst är just att den är tillgänglig och reser flera frågor som kan vara underlag för diskussioner i olika utbildningar. En välskriven och viktig bok som författarna skrivit inom funktionshinderområdet.

*Jörgen Lundahl
docent i socialt arbete
vid Göteborgs universitet och
docent i trafikmedicin vid Umeå universitet.
jorgen.lundahl@socwork.gu.se
jorgen.lundahl@surgery.umu.se*

Intersektionalitet och funktionshinderforskning

Titel: Bara funktionshindrad? Funktionshinder och intersektionalitet.

Andra upplagan, första tryckningen.

Författare: Mårten Söder och Agneta Hugemark (red.).

Förlag: Gleerups Utbildning AB, Malmö (239 sidor), 2016.

I denna bok presenterar funktionshinderforskare från nio olika lärosäten i Sverige, Norge och Storbritannien begreppet intersektionalitet inom funktionshinderforskningen. Detta är den andra upplagan av boken. Majoriteten av forskarna som framträder i boken har sin representation i sociologiämnet. Redan i förordet till den första upplagan som utkom år 2008 skriver författarna:

”Att den allmänna intersektionalitetsdebatten oftast glömmar bort funktionshinder och att samtidens funktionshinderforskare sällan anlägger ett intersektionalitetsperspektiv är de två huvudsakliga skälen till att vi tagit initiativ till denna bok”.

Boken vill stimulera till fortsatt forskning och debatt inom området vilket är en styrka. I bokens förord sägs också något om olikheterna mellan författarna och deras texter i antologin. Redaktörerna skriver:

”Även om alla författarna har en gemensam syn på vad som är kärnan i intersektionalitetsbegreppet, skiljer de sig åt när det gäller var man lägger tyngdpunkten och vilka aspekter som framhävs. Detta tar sig bland annat uttryck i att man beskriver själva intersektionen på olika sätt. Några talar om kategorier, andra om variabler och åter andra om maktaxlar och maktordningar. Detta medför också att nästan varje författare inleder sitt kapitel med en diskussion om hur